

Warszawa, 8 maja 2018 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

MRP|PS

KAN856888

DPUE.920.574.2018 / 2 / as

dot.: DUS.II.5000.5.2018.MC z 20.04.2018 r.

Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

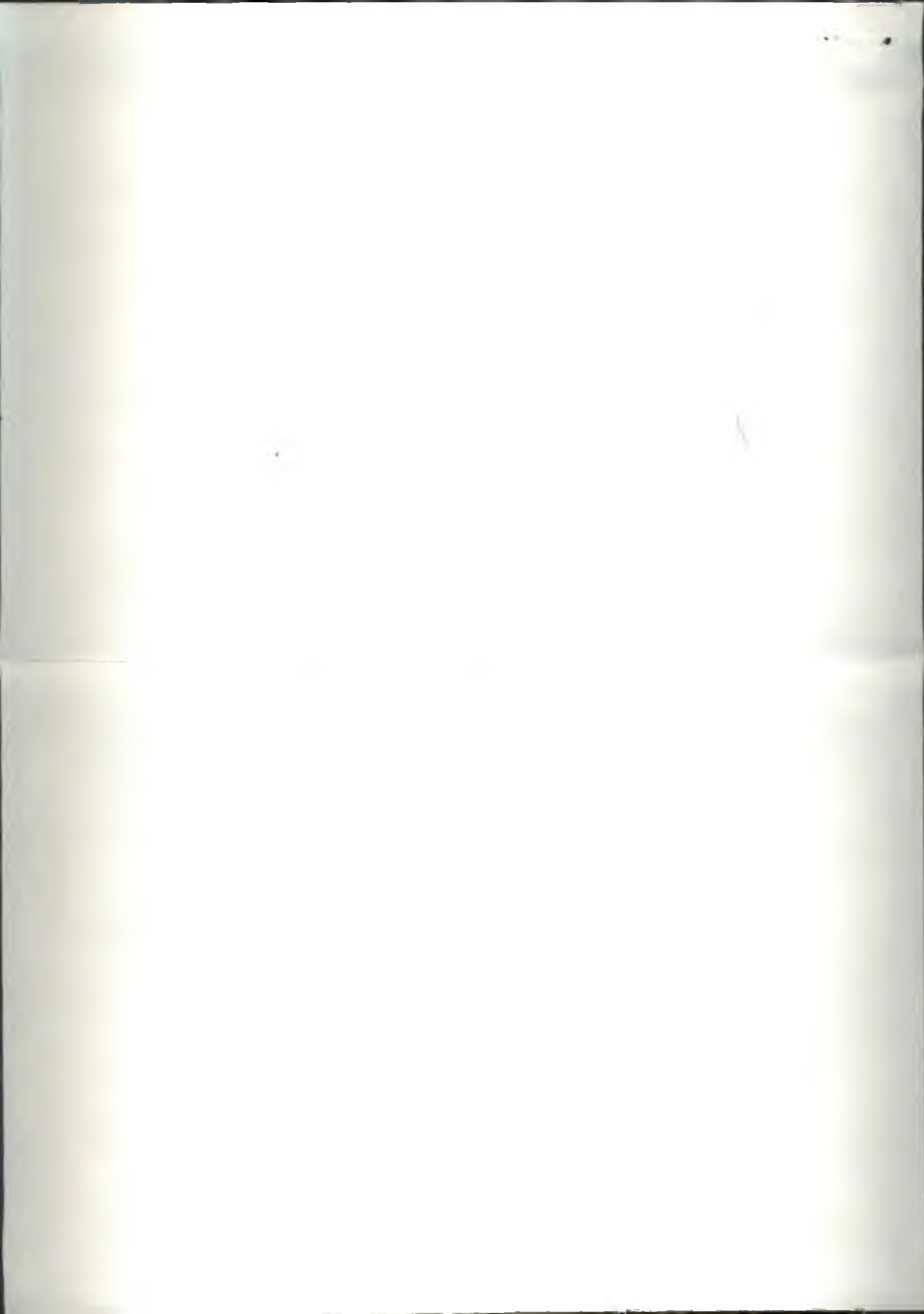
w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Z projektowanego art. 54a ust. 15 i 16 ustawy wynika, że w zamiarze wnioskodawcy minister właściwy do spraw zdrowia ma być administratorem danych przetwarzanych w rejestrze, natomiast jednostka podległa ministrowi ma być podmiotem przetwarzającym. Jeżeli wnioskodawca chce dokonać powierzenia przetwarzania danych osobowych z mocy ustawy należy w sposób wyczerpujący uregulować w projekcie ustawy kwestie określone w art. 28 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych; RODO). W projektowanym art. 54a ust. 15 ustawy trzeba bowiem zapewnić spełnienie wszystkich wymagań wynikających z art. 28 RODO. W tym kontekście zwracam uwagę na wytyczne Ministerstwa Cyfryzacji dotyczące przepisów sektorowych przygotowywanych w związku z RODO, które zostały rozesłane przez KSE (w załączniku do opinii).

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej z zastrzeżeniem uwagi zawartej w niniejszej opinii.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER CYFRYZACJI

Marek Zagórski

DP-III.0211.12.2018

Pani
Karolina Ostrzyniewska
Sekretarz
Komitetu do Spraw Europejskich

Szanowna Pani Sekretarz,

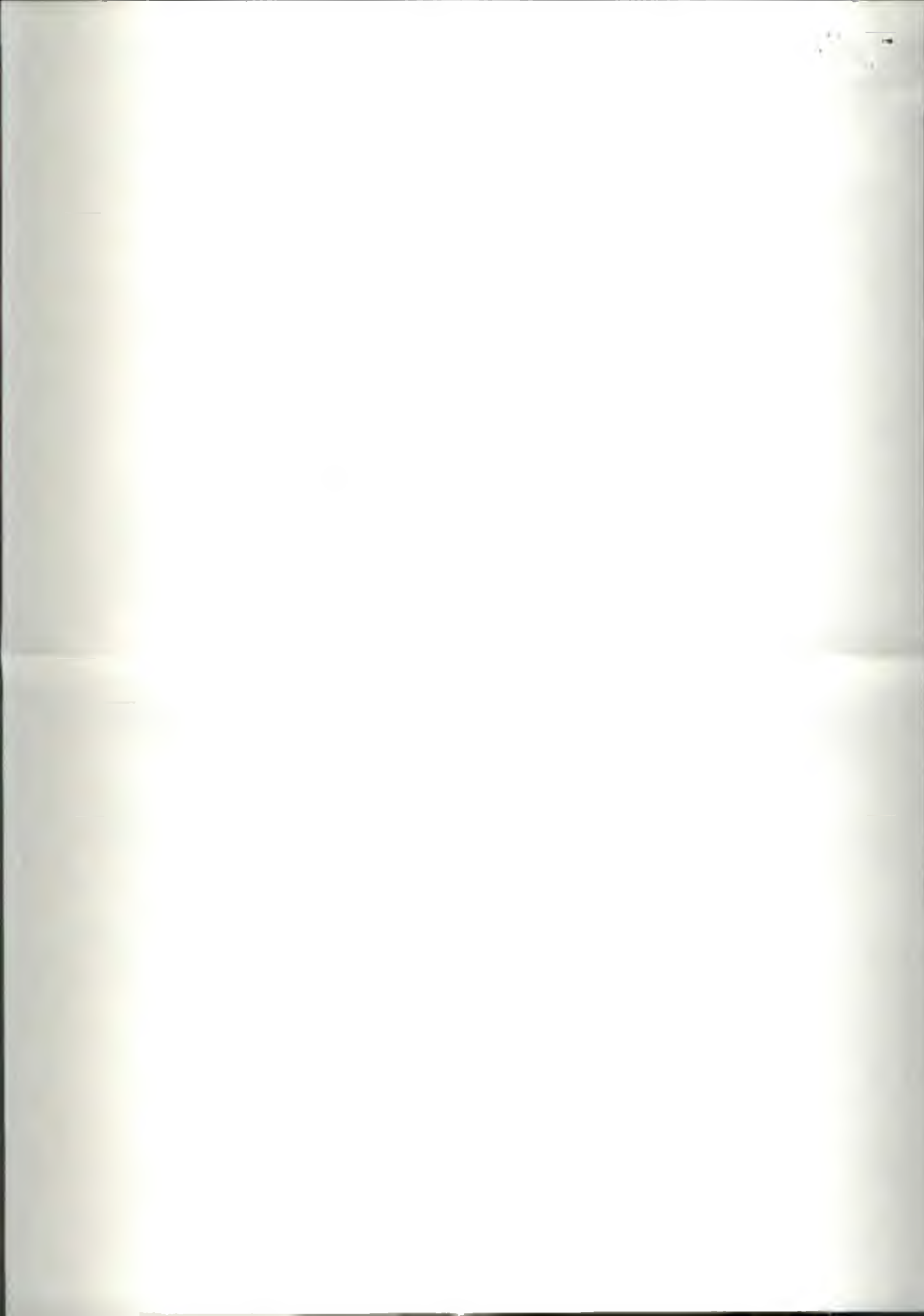
w toku prac na przepisami sektorowymi zapewniającymi stosowanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1) pojawiły się pewne wskazane poniżej szczegółowe kwestie, które wymagały przyjęcia spójnego stanowiska w odniesieniu do wszystkich przepisów sektorowych. Proponujemy przyjęcie niżej opisanego podejścia do wskazanych zagadnień i w celu usprawnienia pracy nad projektem ustawy rozesłanie tego stanowiska członkom Komitetu do Spraw Europejskich. Stanowisko zostało uzgodnione w trybie roboczym z członkami zespołu roboczego, w skład którego wchodzi przedstawiciele RCL, GİODO, MSZ i MC.

Regulowanie katalogu przetwarzanych danych osobowych

Kwestię potrzeby uregulowania w ustawie katalogu danych osobowych wymaga oceny *ad casum*. Dokonując analizy, czy istnieje potrzeba regulowania katalogu danych na poziomie ustawowym, należy uwzględnić:

- 1) czy istotą zadania jest przetwarzanie danych osobowych – jako przykład takiego zadania można wskazać prowadzenie rejestrów publicznych. W tym przypadku istnieje konieczność określenia na poziomie ustawowym, w sposób precyzyjny, zamkniętego katalogu przetwarzanych danych (co już obecnie wynika ze standardów konstytucyjnych);
- 2) czy z zadania określonego w przepisach prawa powszechnie obowiązującego w sposób precyzyjny i jednoznaczny (innego niż zadanie, którego istotą jest

Pismo jest zgodne z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonymi w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2247)

przetwarzanie danych) można wywieść konieczność przetwarzania określonych danych osobowych – jeżeli tak, wówczas nie należy tworzyć katalogu danych, gdyż wynika on z samego zadania;

- 3) w przypadku, gdy z zadania nie można wyinterpretować, jakie dane osobowe są przetwarzane podczas jego wykonywania, konieczne wydaje się uzupełnienie przepisu materialnego, aby można było wywieść z niego konieczność przetwarzania precyzyjnie określonych danych; przykładowo w przypadku przepisów dotyczących przyznawania świadczeń należy wskazać, jakie wymogi powinna spełnić osoba ubiegająca się o to świadczenie (będą one jednocześnie wyznaczały zakres danych osobowych przetwarzanych w ramach tego zadania).

Przetwarzanie danych osobowych w postępowaniach administracyjnych

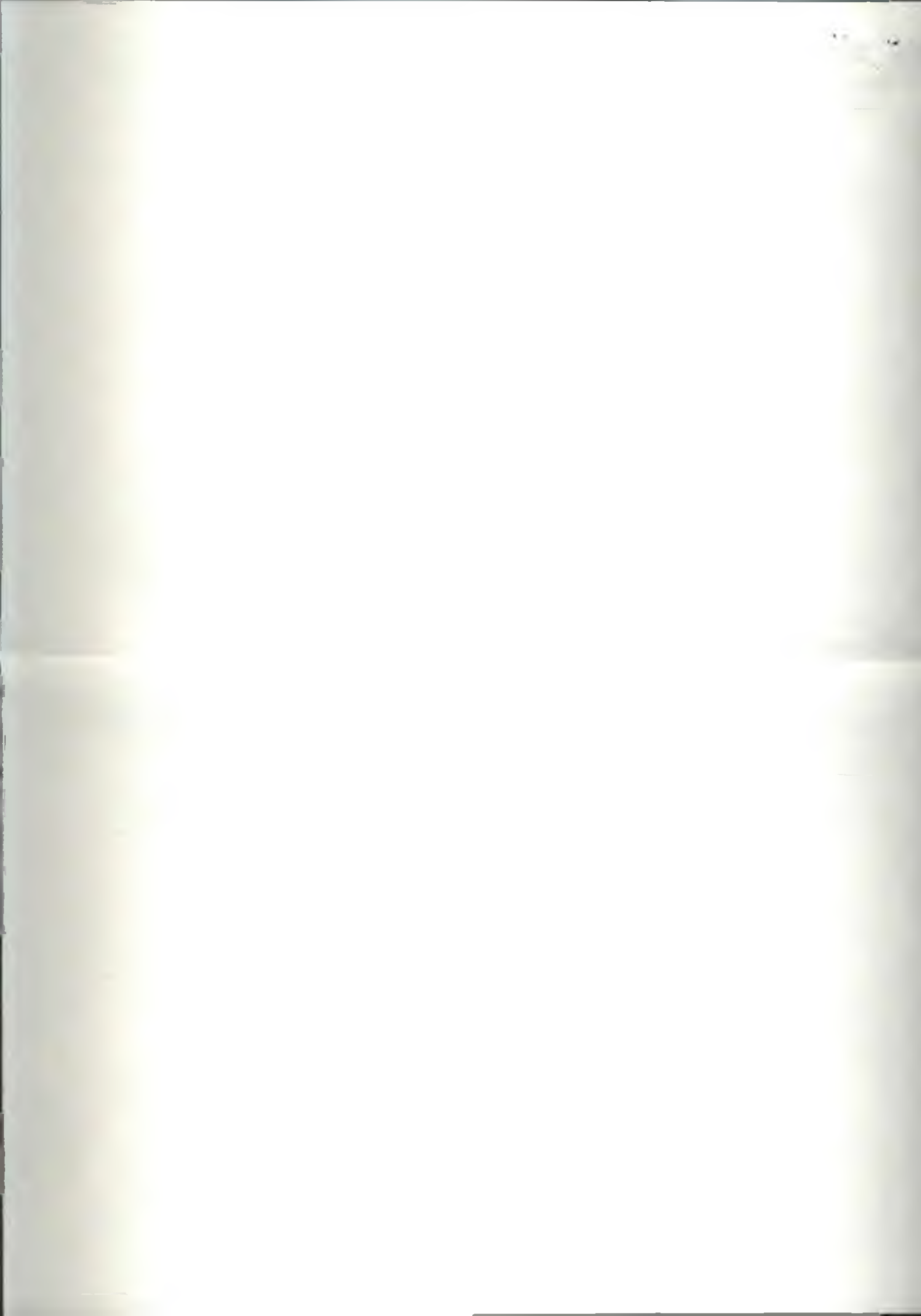
Nadmiarowe i niecelowe jest tworzenie w przepisach sektorowych, zawierających materialne podstawy dla prowadzenia postępowań, regulacji, które upoważniają organ prowadzący postępowanie do przetwarzania danych osobowych w toku tego postępowania. W opinii MC aktualność w tym zakresie zachowuje wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 grudnia 2011 r., sygn. akt I OSK 521/11, w którym wskazano, że „(...) mimo braku w przepisach kpa upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, noszącego cechy upoważnienia o charakterze generalnym, należy przyjąć, że przetwarzanie danych osobowych przez organ administracji dla celów prowadzonego postępowania jest niezbędne dla wykonania uprawnień i obowiązków przyznanych organowi w przepisach kpa. Tym samym takie przetwarzanie danych jest niezbędne dla wykonania uprawnień organu administracji publicznej w znaczeniu, jakie temu pojęciu nadaje przepis art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych i jako takie jest działaniem dopuszczalnym”. Aktualnie, zgodnie ze stanowiskiem GIODO, taka podstawa znajduje się w art. 6 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679. Powyższe oznacza, że organ nie musi żądać od strony postępowania administracyjnego udzielenia zgody na przetwarzanie danych osobowych w toku postępowania, jak również, że nie ma potrzeby tworzenia szczególnych podstaw prawnych w ustawach pozwalających na przetwarzanie danych w toku postępowań administracyjnych.

Dodatkowo w przypadku, gdy oprócz art. 63 kpa (przepis regulujący wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego) przepisy ustawy zawierają dodatkowy katalog danych, który ma być dołączony do wniosku, nie jest konieczne dodawanie odrębnego blankietowego przepisu, że organ, rozpatrując ten wniosek, przetwarza dane osobowe, które zawarte są we wniosku.

W przypadku prowadzonego już postępowania administracyjnego, w tym postępowania wyjaśniającego, zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego, organ dążąc do wyjaśnienia sprawy zbiera dowody. Stanowi to wystarczającą przesłankę do przetwarzania danych osobowych stron i uczestników postępowania.

Porozumienia administracyjne

Pismo jest zgodne z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonymi w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2247)

W przypadku porozumień administracyjnych należy rozróżnić następujące sytuacje:

1) z przepisów prawa wynika możliwość zawarcia porozumienia administracyjnego, na podstawie którego jeden podmiot może przenieść na inny podmiot realizację zadania publicznego, które będzie wykonywane przez podmiot na który przeniesiono to zadanie, we własnym imieniu jako zadanie własne, np. porozumienia, o których mowa w art. 74 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 5 i art. 73 w ustawie o samorządzie powiatowym, nie jest konieczne regulowanie w przepisach sektorowych, że po zawarciu takiego porozumienia, ten na którego przeniesiono zadanie staje się administratorem danych, które są niezbędne do realizacji tego zadania. Taka regulacja jest zbędna gdyż wynika to z istoty przeniesienia zadania. Administratorem danych jest ten podmiot, który decyduje o celach i środkach przetwarzania danych. Przejmując zadanie, podmiot przejmujący decydując o celach przetwarzania danych staje się ich administratorem;

b) gdy podmiot publiczny powierza realizację zadania innemu podmiotowi w jego imieniu i na jego rzecz, co do zasady nie trzeba tworzyć ustawowej podstawy do powierzenia przetwarzania danych, można to uczynić w porozumieniu bądź umowie, która powierzała będzie to zadanie. Rozporządzenie RODO w art. 28 wyraźnie bowiem stanowi o możliwości powierzenia przez administratora przetwarzania danych innemu podmiotowi tzw. podmiotowi przetwarzającemu. Co więcej, RODO we wspomnianym art. 28 wskazuje co powinna zawierać taka umowa, są to w szczególności takie dane jak: charakter i cel przetwarzania, rodzaj danych osobowych oraz kategorie osób, których dane dotyczą, obowiązki i prawa administratora. Tworzenie w ustawie dodatkowej podstawy prawnej do możliwości powierzenia przez administratora przetwarzania danych innemu podmiotowi jest zbędne gdyż mamy tu wskazaną wyżej podstawę w rozporządzeniu. Jeżeli jednak celem tworzenia takich przepisów mówiących o możliwości powierzenia przetwarzania danych innemu podmiotowi jest to by powierzenie następowało z mocy ustawy (wydaje się że jest to możliwe) to wówczas taka regulacja ustawowa musiałaby w sposób wyczerpujący uregulować wszystkie te kwestie, o których stanowi art. 28 RODO, a to z punktu widzenia przejrzystości przepisów prawa nie wydaje się być uzasadnione. Powinna również możliwie precyzyjnie wskazywać podmiot lub kategorię podmiotów, któremu/którym dane są z mocy prawa powierzane. W wielu przypadkach jest to jednak bardzo trudne, gdyż nawet kategorie podmiotów są zmienne.

Administrator

Zgodnie z art. 4 pkt 7 rozporządzenia 2016/679, pojęcie „administrator” oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych; jeżeli cele i sposoby takiego przetwarzania są określone w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego, to również w prawie Unii lub w prawie państwa członkowskiego może zostać wyznaczony administrator lub mogą zostać określone konkretne kryteria jego wyznaczenia.

Definicja administratora zawarta w rozporządzeniu 2016/679 nie odbiega od dotychczasowej definicji obowiązującej na gruncie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Konstytutywnymi elementami tej definicji są: (1) ustalanie

Pismo jest zgodne z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonymi w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2247)

celów przetwarzania danych osobowych oraz (2) ustalenie sposobów przetwarzania danych osobowych. Administratorem zatem jest ten, kto decyduje o celach i sposobach przetwarzania danych osobowych. Zatem, jeżeli z przepisów prawa w sposób jasny i nie budzący wątpliwości wynika, kto ustala cele i sposoby przetwarzania, to nie ma potrzeby wskazywania w przepisie *expressis verbis*, że dany podmiot jest administratorem.

Współadministrowanie

Zgodnie z art. 26 rozporządzenia 2016/679, jeżeli co najmniej dwóch administratorów wspólnie ustala cele, a także sposoby przetwarzania, są oni współadministratorami. Współadministratorzy mają obowiązek w sposób przejrzysty określić zakresy swojej odpowiedzialności dotyczącej wypełniania obowiązków wynikających z rozporządzenia. Wydaje się, że ten zakres odpowiedzialności powinien wynikać z przepisów prawa, które ustanawiają danych administratorów jako współadministratorów. Współadministratorami w rozumieniu ww. przepisu nie są zatem administrator i podmiot przetwarzający. W przypadku, gdy mamy do czynienia ze współadministrowaniem, konieczne jest uregulowanie zakresów odpowiedzialności współadministratorów w kontekście obowiązków wynikających z rozporządzenia 2016/679.

Tworzenie regulacji powielającej przepisy Kodeksu pracy

W ustawach, w których znajdują się przepisy dotyczące zatrudnienia, nie jest uzasadnione powielanie przepisów Kodeksu pracy, dotyczących przetwarzania danych osobowych pracowników i osób ubiegających się o zatrudnienie. Jednocześnie, jeżeli zakres wymagań na dane stanowisko wynika z przepisów ustawy, nie ma potrzeby dodatkowego regulowania, jakie dane osobowe są przetwarzane. Należy przy tym mieć na uwadze, że w tzw. pragmatykach, często występują wprost odwołania do Kodeksu pracy „w zakresie nieuregulowanym”.

Kontrola

W przypadku, gdy z przepisów ustawy wynika uprawnienie organu do przeprowadzania kontroli, za nadmiarowe i zbędne należy uznać dodawanie regulacji, stanowiących *expressis verbis*, że kontrolujący przetwarzają dane osobowe pozyskane w toku kontroli. Wynika to bowiem z ogólnej kompetencji organu do przeprowadzania kontroli. Na marginesie warto dodać, że takie podejście do przedstawianego zagadnienia zostało również przyjęte w projekcie ustawy o ochronie danych osobowych (druk sejmowy nr 2410).

Z poważaniem,
Marek Zagórski
Minister Cyfryzacji
/-podpisano elektronicznie/

Pismo jest zgodne z wymaganiami WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych, określonymi w załączniku nr 4 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2017 poz. 2247)

